

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АРХИВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	6
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	6
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
3.	МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ	7
4.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
5.	НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	8
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
7.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	11
7.1.	Преглед прихода и примитака	11
7.2.	Преглед расхода и издатака из буџета	11
7.3.	Биланс стања	12
8.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	12
8.1.	Запошљавање на одређено вријеме	12
8.2.	Уговори о дјелу	13
9.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	14
9.1.	Набавка моторног возила	14
10.	КОМЕНТАРИ АРХИВА НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	16
	ПРИЛОЗИ	16

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Архива БиХ** (у даљем тексту: Архив) који обухватају: биланс стања на 31.12.2024. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу исказа – текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Архива приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2024. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Архива у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Архива је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ,

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Архива за 2024. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Архива за 2024. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Архива у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на:

- *недостатке и слабости у јавној набавци службеног возила (тачка 9.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Архива је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са

³ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Архива, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима.

Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 22.5.2025. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с. р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с. р.

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину дато је пет препорука (четири нове и једна поновљена)⁴ које се односе на усклађеност. У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја. Осим наведеног, у Извјештају је обрађена једна препорука чија је реализација и у 2024. години оцијењена као реализација у току, а која ће и даље бити предмет праћења.⁵

Табела 1. Резиме датих препорука за 2024. годину

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Архив треба предузети активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле сходно важећој регулативи.	Н
2	Потребно је досљедно вршити примјену законских прописа који регулишу подручје запошљавања, посебно водећи рачуна о испуњавању критеријума транспарентности.	Н
3	Архив ангажовање на основу уговора о дјелу треба вршити само у изнимним и оправданим случајевима за конкретне послове који нису редовни и систематизовани.	Н
4	Архив је дужан да проведе адекватно истраживање тржишта и више пажње посвети креирању тендерске документације на начин да обезбиједи праведну и активну конкуренцију.	П
5	Архив је дужан досљедно примјењивати одредбе Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ.	Н

Статус: Н-нова, П-поновљена

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је финансијску ревизију за 2024. годину која обухвата ревизију финансијских извјештаја Архива и, у вези с истом, ревизију усклађености.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Архива за 2024. годину су, поред мишљења независног ревизора и резимеа датих препорука за 2024. годину, презентовани предмет и циљ ревизије, коришћени критеријуми, као и методе и поступци ревизије. Такође, оцијењена је реализација препорука из претходних извјештаја и презентовани су детаљни ревизорски налази и дате препоруке.

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Архива за 2024. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је

⁴ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

⁵ Видјети табелу број 2. у тачки 4. Извјештаја

процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе, и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједина значајна погрешна приказивања могу остати неоткривена.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Наиме, за обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкције о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март, април – јун и јул – септембар 2024. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу).

3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ

Финансијска ревизија је проведена у складу с донесеним годишњим планом у двије фазе, односно обављањем претходне и завршне ревизије у периоду између октобра 2024. године и маја 2025. године. У складу с предметом финансијске ревизије и методологијом рада Канцеларије за ревизију која се базира на Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI), сагледана је презентована документација и информације о пословању Архива, утврђена су подручја ризика и оцијењено је функционисање система интерних контрола по појединим процесима ради одређивања ревизионог приступа. На бази узорка је извршен увид у књиговодствену документацију о насталим пословним догађајима евидентираним у пословним књигама Архива. Испитана је досљедност примјене законских прописа, те правила, процедура и других интерних аката који су везани за финансијско пословање Архива. Обављени су разговори с

руководством Архива и другим запосленицима у циљу прибављања образложења одговорних лица у вези с пословним догађајима који су били предметом ревизије.

4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходним извјештајима о обављеној финансијској ревизији Архива Канцеларија за ревизију је дала препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Током обављања ревизије за 2024. годину оцијенили смо да у Архиву од укупно три претходно дате препоруке једна није реализована, једна препорука се престаје пратити, а за једну препоруку дата је оцјена реализације у току.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
2/2022	Поново су констатоване слабости у дијелу документовања испитивања тржишта у набавци возила у погледу захтијева техничке спецификације.	❌
3/2022	С обзиром на то да тендерска документација за набавку службеног возила није сачињена на начин да је потребно вршити компарације понуда, препорука се престаје пратити.	ⓘ
1/2020	Архив је крајем 2024. године, након проведених активности прибављања мишљења, поново упутио Приједлог правилника о унутрашњој организацији Савјету министара БиХ на разматрање.	●

Статус: ❌ не реализована препорука⁶, ⓘ препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење⁷, ● препорука чија је реализација у току.

5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

У складу са Законом о архивској грађи и Архиву БиХ, Архив је орган надлежан за провођење мјера заштите архивске грађе у Архиву, обављање стручног надзора над чувањем и одабиром архивске грађе која се налази изван Архива, давањем података, извода из докумената, увјерења и других исправа на захтјев корисника, вођење евиденције о имаоцима архивске грађе, те обављање и других послова на подручју архивске грађе.

Унутрашња организација и начин рада Архива утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Архива на који је Савјет министара БиХ дао сагласност у септембру 2009. године, који је у 2015. години измијењен и допуњен. Правилником о унутрашњој организацији Архива, уређен је начин рада и руковођења, те опис послова за укупно 39 извршилаца. Према важећем Правилнику, Архив има три основне организационе јединице, Сектор за надзор регистратура, опште и правне послове, Сектор за заштиту, сређивање и обраду архивске грађе и Сектор за информационо-документациону, издавачку, научно-истраживачку и културно-образовну дјелатност.

⁶ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

⁷ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови или није релевантна за даље праћење.

Архивом управља директор, који има два замјеника. Руководство Архива је Савјет министара БиХ именовао 17.3.2021. године, на мандатни период од четири године. Агенција за државну службу БиХ је почетком 2025. године, сходно информацији о истеку мандата директора и два замјеника директора, коју је Савјет министара усвојио на сједници од 20.1.2025. године, упутила захтјев за достављање података потребних за расписивање јавног огласа за наведена радна мјеста руководећих државних службеника, по чему је Архив и поступио. Позитивно мишљење на приједлог јавног огласа Архив је дао почетком марта 2025. године.

Законом о архивској грађи и Архиву БиХ дефинисане су надлежности Архивског савјета БиХ као савјетодавног тијела за подручје архивске службе, који именује Савјет министара БиХ. Архивски савјет БиХ расправља о општим питањима из подручја архивске дјелатности и даје препоруке и мишљење о унапређењу дјелатности, разматра заједничке програме развоја архивске дјелатности, разматра годишње програме рада и извјештаје о раду Архива, даје мишљење о међународној сарадњи на подручју архивске дјелатности, разматра нормативе и стандарде за архивску дјелатност Босне и Херцеговине, именује комисију за полагање стручних испита за архивска звања итд.

Архивски савјет БиХ има девет чланова који се именују на период од четири године. Раније именовани сазив, коме је мандат истекао у септембру 2020. године, своје активности није обављао од 2018. године. Директор Архива и његови замјеници, као и директори ентитетских архива и предсједник Савеза друштава архивских радника БиХ, су по положају чланови Архивског савјета БиХ. Остала три члана Архивског савјета БиХ именују се из реда чланова Савјета министара БиХ и ресорних ентитетских министарстава. У току 2024. године, Архив је након прибављених мишљења припремио нови Приједлог одлуке о именовању Архивског савјета БиХ који је достављен Генералном секретаријату Савјета министара БиХ 13.12.2024. године ради добијања потврде, сходно члану 36. Пословника о раду Савјета министара БиХ⁸. Тек након добијања потврде исти ће бити упућен у даљу процедуру.

Правилник о унутрашњој организацији: У складу с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ⁹ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ¹⁰, Архив је 1.2.2023. године упутио Приједлог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, с прибављеним мишљењима надлежних институција, према Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање. На сједници Савјета министара БиХ, 28.3.2023. године, Приједлог правилника о унутрашњој организацији Архива БиХ је повучен с дневног реда на приједлог Одбора за унутрашњу политику Савјета министара БиХ. Након консултација с члановима Одбора за унутрашњу политику извршене су мање корекције у Правилнику. Будући да није било значајних измјена у смислу описа и броја радних мјеста, примјене нових законских прописа, дорађени текст Правилника, уз већ постојећа мишљења, 10.1.2024. године достављен је Савјету министара БиХ на усвајање. Међутим, Савјет министара БиХ је на 37. сједници, 1.2.2024. године, заузео став да се неће изјашњавати о Приједлогу правилника, те је затражио да Архив затражи нова мишљења надлежних институција на текст Правилника. Архив је прибавио нова мишљења Уреда за законодавство БиХ, Министарства правде БиХ и Министарства финансија и трезора БиХ

⁸ Службени гласник БиХ, број 22/03

⁹ Службени гласник БиХ, број 30/13

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

и исти упутио Генералном секретаријату Савјета министара 9.12.2024. године на разматрање.

По питању утврђених недостатака, у претходном периоду смо дали препоруку те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 1/2020 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Руководство Архива није поступило у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ, јер нас је након истека законског рока обавијестило о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Архив је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола: Закон о финансирању институција БиХ¹¹ уређује област финансијског управљања и контроле. Овим законом финансијско управљање и контрола дефинисано је као свеобухватан систем политика, процедура и активности који успоставља и за који је одговоран руководилац институције. Систем финансијског управљања и контроле заснива се на управљању ризицима и пружа разумно увјеравање да ће циљеви институције бити остварени на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин.

Архив је донио основне документе за успостављање система финансијског управљања и контроле. У претходним годинама је формирана радна група за финансијско управљање и контролу, сачињене су мапе пословних процеса и регистар ризика. Архив је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ доставио Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2024. годину.

У достављеном извјештају је образложено да регистар ризика није успостављен у складу с важећим смјерницама за управљање ризицима у институцијама БиХ. Везано за оцјену реализације акционог плана за успоставу и унапређење система интерних финансијских контрола за 2024. годину, одређене активности нису реализоване, као нпр. процјена ризика у односу на циљеве из средњорочних планова, нису донесени интерни акти којим се утврђује број буџетских програма с уређеним улогама, овластима и одговорностима, није донесено упутство о сарадњи руководиоца унутрашњих организационих јединица и организационе јединице за финансије о међусобним обавезама и одговорностима у процесима из буџетског циклуса, итд.

Из наведеног се може закључити да Архив није предузео активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле, сходно важећим прописима.

¹¹ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

ПРЕПОРУКА 1

Архив треба предузети активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле сходно важећој регулативи.

7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Архив је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су сачињени према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ¹².

7.1. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, исказани су у износу од 31.158 КМ, што је за 3.251 КМ мање у односу на приходе и примитке планиране за 2024. годину. Значајније одступање остварених од планираних прихода односи се на реализоване примитке од продаје возила. Значајни приходи односе се на: донације-трансфере из иностранства (16.429 КМ), примитке од продаје моторног возила (11.850 КМ) и приходе од захтјева, молби, приједлога, пријава и других поднесака (2.879 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Прилогу I Извјештаја.

7.2. Преглед расхода и издатака из буџета

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину¹³, Архиву су одобрена средства у укупном износу од 1.003.000 КМ (текући издаци 913.000 КМ и капитални издаци 90.000 КМ у шта је укључено и 23.000 КМ планираних примитака од продаје сталних средстава)¹⁴. Такође, поменути Закон у Архиву је одобрен 21 запослени.

Током године извршено је усклађивање буџета које се односи на средства новчаних донација пренесена из претходног периода у износу од 8.409 КМ и уплаћена у текућој години у износу од 16.429 КМ. Према наведеном, Архив је у 2024. години располагао средствима у укупном износу од 1.027.838 КМ.

Архив је извршио реструктурисања расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 11.500 КМ. Извршеним реструктурисањем повећане су позиције путних трошкова за 5.500 КМ, бруто плате и накнаде плата за 3.000 КМ, накнаде трошкова запослених и скупштинских посланика за 2.300 КМ и издаци за текуће одржавање за 700 КМ, док су умањене позиције уговорених услуга (4.500 КМ), набавка материјала (3.500 КМ), издаци

¹² Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

¹³ Службени гласник БиХ, број 50/24

¹⁴ До усвајања буџета за 2024. годину, Архив је располагао средствима одобреним према појединачним инструкцијама о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март 2024. године, број: 05-16-2-9002-1/23 од 28.12.2023. године, за период април – јун 2024. године, број: 05-02-2-2499-1/24 од 26.3.2024. године и период јул – септембар 2024. године, број: 05-02-2-4285-1/24 од 25.6.2024. године које је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

за услуге превоза и горива (2.000 КМ), издаци телефонских и поштанских услуга (1.500 КМ).

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама – збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.006.862 КМ, што је за 20.976 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2024. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (692.883 КМ)¹⁵, накнаде трошкова запослених (101.158 КМ), путне трошкове (25.432 КМ), издатке за употребу возила (19.491 КМ), уговорене и друге посебне услуге (48.050 КМ), капиталне издатке (74.311 КМ) и новчане донације (24.771 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Прилогу II Извјештаја.

7.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2024. године исказана су укупна средства у износу од 221.455 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 291.586 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (221.455 КМ), обавезе према добављачима и физичким лицима (5.071 КМ) и обавезе према запосленима (65.060 КМ).

Биланс стања приказан је у Прилогу III Извјештаја.

8. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

8.1. Запошљавање на одређено вријеме

У Архиву је у периоду од јула до новембра 2024. године било ангажовано једно лице путем уговора о раду на одређено вријеме на позицији референт за индок-службу – архивски техничар¹⁶. Ангажман је извршен без расписивања јавног огласа. С ангажованим лицем закључена су два уговора о раду на период од три и два мјесеца. Наведено лице је претходно било ангажовано шест мјесеци по основу закљученог уговора о дјелу, као и крајем године. Исто лице је по уговору о дјелу било ангажовано и у току претходне године осам мјесеци.

Запошљавање на одређено вријеме запосленика у институцијама БиХ регулисано је Законом о раду у институцијама БиХ¹⁷. Наиме, чланом 9. споменутог Закона прописано је да послодавац може без провођења конкурсне процедуре извршити пријем запосленика у радни однос на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено провести јавни оглас.

¹⁵ Просјечан број запослених у 2024. години за које су исплаћене бруто плате био је 21.

¹⁶ У том периоду Архив је имао 22 запослена, а одобрено је 21.

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13, 93/17 и 88/23

Сматрамо да запошљавање путем уговора о раду на одређено вријеме без проведене конкурсне процедуре, позивајући се на услове хитности за које се нисмо могли увјерити да су испуњени, представља, осим неусклађености с прописима, нетранспарентан начин запошљавања.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је досљедно вршити примјену законских прописа који регулишу подручје запошљавања, посебно водећи рачуна о испуњавању критеријума транспарентности.

8.2. Уговори о дјелу

Издаци по основу нето накнада уговора о дјелу су реализовани у нето износу 24.250 КМ. У односу на претходну годину ови издаци су мањи за 1.750 КМ. У току године по основу уговора о дјелу било је ангажовано 14 лица од којих је 9 лица имало једнократне ангажмане.

За послове који се између осталог односе на скенирање – дигитализацију архивске грађе су укупно ангажована три лица. Два лица су дигитализацију грађе везано за Споразум о сукцесији обављала у просторијама Архива Југославије у Београду и иста су била ангажована у распону од четири до шест мјесеци. Једно лице је на пословима дигитализације ангажовано у периоду од седам мјесеци. Ови послови су исти или слични пословима редовног радног мјеста, а предмет уговора није одређени посао, односно конкретна заокружена цјелина која за резултат има одређени производ. Укупно исплаћене нето накнаде за ове уговору о дјелу износе 11.900 КМ.

Према члану 600. Закона о облигационим односима¹⁸, уговором о дјелу запосленик (предузимач, извођач радова) обавезује се обавити одређени посао, као што је израда или поправка неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада и сл., а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду. Законом о државној служби у институцијама БиХ¹⁹ и Законом о раду у институцијама БиХ прописан је начин пријема у радни однос државних службеника и запосленика, као и начин расписивања јавног конкурса за попуњавање радних мјеста утврђених Правилником о унутрашњој организацији.

С тим у вези, такав ангажман није у складу с релевантним прописима – законским прописима који регулишу подручја облигационих и радних односа.

ПРЕПОРУКА 3

Архив ангажовање на основу уговора о дјелу треба вршити само у изнимним и оправданим случајевима за конкретне послове који нису редовни и систематизовани.

¹⁸ Службени лист СФРЈ, број 29/1978, 39/1985, 45/1989 - одлука УСЈ и 57/1989; Службени лист РБиХ, број 2/1992, 13/1993 и 13/1994; Службени гласник РС, број 17/93 и 3/96; Службене новине ФБиХ, број 29/2003 и 42/2011

¹⁹ Службени гласник БиХ, број 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08 - др. закон, 43/09, 8/10, 40/12, 93017 и 18/24

9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Архив је донио и објавио План јавних набавки за 2024. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине²⁰. Према презентованим подацима²¹, Архив је у 2024. години провео један отворени поступак за набавку возила (48.989 КМ) и један конкурентски поступак за набавку рачунарске опреме (14.525 КМ). Архив је путем директног споразума извршио набавке у вриједности од 31.408 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 94.922 КМ.

У ревидираним процедурама јавних набавки нису уочени значајни недостаци, осим за набавку моторног возила.

9.1. Набавка моторног возила

Отворени поступак (набавка службеног возила): За јавну набавку путничког моторног возила проведен је отворени поступак јавне набавке процијењене вриједности до 50.299 КМ. Тендерском документацијом је дефинисана најнижа цијена као критеријум за оцјењивање понуда,²² а исту је с Портала јавних набавки преузело 10 понуђача. У предвиђеном року понуду, укупне вриједности од 48.989 КМ, је доставио један понуђач и исту је Архив оцијенио прихватљивом.

Иако је сачињена службена забиљешка о поступку истраживања тржишта, није нам презентован адекватан доказ да су возила обухваћена истраживањем испуњавала услове тендерске документације у погледу тражених карактеристика из техничке спецификације. Наиме, тендерском документацијом је тражена запремина пртљажника од минимално 586 л и погонско гориво – дизел, што два возила која су обухваћена истраживањем тржишта не испуњавају. Осим тога, друга два возила која су садржана у забиљешци и документацији везаној за истраживање тржишта се више не производе.

Према наведеном, нисмо се могли увјерити да су у конкретној набавци поштовани основни принципи јавних набавки (активна и правична конкуренција) с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава.

ПРЕПОРУКА 4

Архив је дужан да проведе адекватно истраживање тржишта и више пажње посвети креирању тендерске документације на начин да обезбиједи праведну и активну конкуренцију.

Такође, Архив није на исправан начин поставио квалификациони критеријум у тендерској документацији. Утврђено је да је тендерском документацијом захтијевана гаранција на возило минимално за 120.000 пређених километара, што није у складу с Правилником о условима и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ²³. Правилником је

²⁰ Службени гласник БиХ, број 39/14, 59/22 и 50/24

²¹ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије и извјештаја из система јавних набавки

²² Члан 64. Закона о јавним набавкама

²³ Службени гласник БиХ број 34/23 и 84/23

дефинисана обавезна гаранција за период од минимално четири године као обавезан, а не алтернативни квалификациони критеријум приликом утврђивања услова набавке возила.

ПРЕПОРУКА 5

Архив је дужан досљедно примјењивати одредбе Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ.

10. КОМЕНТАРИ АРХИВА НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Архив је у остављеном року доставио коментар да нема примједби на Нацрт извјештаја, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину.

Ревизију у Архиву за 2024. годину обавили су: Сеида Капо – вођа тима, Хелена Грбавац – члан тима и Садмир Тескереџић – члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Сеида Капо, с. р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Данијел Јозић, с. р.

Број: 02-16-1-618/25

Прилози

Прилог I – Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Прилог II – Преглед расхода буџета за 2024. годину

Прилог III – Биланс стања на 31.12.2024. године

Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Архив Босне и Херцеговине

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	3.000	0	3.000	2.879	96
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	3.000	0	3.000	2.879	96
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	8.409	8.409	16.429	195
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	8.409	8.409	16.429	195
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	23.000	0	23.000	11.850	52
Капитални примици од продаје сталних средстава	23.000	0	23.000	11.850	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	26.000	8.409	34.409	31.158	91

Преглед расхода буџета за 2024. годину

Архив Босне и Херцеговине

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	913.000	0	913.000	907.780	99
Бруто плате и накнаде	690.000	3.000	693.000	692.883	100
Накнаде трошкова запослених	99.000	2.300	101.300	101.158	100
Путни трошкови	20.000	5.500	25.500	25.432	100
Издаци телефонских и поштанских услуга	11.000	-1.500	9.500	8.836	93
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	
Набавка материјала	15.000	-3.500	11.500	10.856	94
Издаци за усл. превоза и горива	12.000	-2.000	10.000	9.235	92
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	10.000	700	10.700	9.858	92
Издаци за осигурање	3.000	0	3.000	1.473	49
Уговорене и друге посебне услуге	53.000	-4.500	48.500	48.050	99
2. Капитални издаци	90.000	0	90.000	74.311	83
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	90.000	0	90.000	74.311	83
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.003.000	0	1.003.000	982.091	98
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	24.838	24.838	24.771	100
	0	24.838	24.838	24.771	100
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	1.003.000	24.838	1.027.838	1.006.862	98

Биланс стања на 31.12.2024. године

Архив Босне и Херцеговине

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	913	0
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	913	0
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	221.455	182.857	121
Стална средства	1.510.790	1.485.479	102
Исправка вриједности	1.289.335	1.302.622	99
Неотписана вриједност сталних средстава	221.455	182.857	121
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	221.455	183.770	121
3. Краткорочне обавезе и разграничења	70.131	95.971	73
Краткорочне текуће обавезе	5.071	23.870	21
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	65.060	72.101	90
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	221.455	182.857	121
Извори средстава	221.455	182.857	121
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	291.586	278.827	105

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.